

F 310
1913

ქართული პარტია

ლიტერატურა.
ხელოვნება.
კრიტიკა.

კვირა
№ 26 მაისი.

ფასი 10 კ.

№ 2.

ეს, ლოდინი...

ა. შანშიაშვილი.

ნაწიკაპტი „მეფე შკოსნაძან“.

F 310
1913

არ მოსულა? როდის მოვა? იქნებ სულაც ვეღარ ვნახო?
 ეს, ლოდინი სულის მიწვითებს... ეს, როდემდის ვივარგახო?
 მაშ ის იმ დღეს რად დამპირდა? რად თქვა სიტყვა სანუკვარი?
 მგონია თუ მომეღანდა, ანუ იყო ეს სიზმარი?
 არა, არა! ის მეჩვენა თმა გაშლილი, ტან შიშველი;
 ის მეჩვენა მშვენიერი ნათლით საცხე, მომხიბვლელი.
 ერთხელ ნახად გამიღიმა, ერთხელ თვალნი ძირს დახარა,
 მერე ისევ შემომხედა, ისევ სხივი მომაყარა,
 მითხრა—მოვალ! რად არ მოდის? იქნებ სულაც ვეღარ ვნახო?
 ეს, ლოდინი თან გადმიტანს.. ეს, როდემდის ვივარგახო?

აი, როცა მოვა ჩემთან—გადაუხდი დღესასწაულს;
 ძირს დაუფენ ძვირფას ქსოვილს და მიუღღინი მას სამკაულს.
 მას მოურთავ ვარდით ოთახს, მუნ დაუკმევ სურნელებას;
 აუტერებ ტუბილად ჩანგსა და შევკადრებ ქებათ-ქებას.
 როცა მეტყვის: მოდი ჩემთან!—მუხლს მოუდრეკ მოკრძალებით;
 ვეამბორო?—არა, არა! მხოლოდ ვუმზერ ნება-ნებით.
 მერე, როგორ ვესაუბრო? ის დუმილსაც მიმიხვდება.
 იცის ჩემი სულის ლოცვა, იცის გული თუ ვით კრთება.
 იცის ჩემი საიღუმლო, იცის ყველა დაფარული,
 იცის ჩემი დიდი ცოდვა—ეს მისდამი სიყვარული.
 იცის როგორ დღევით ველი, დღეს მე უნდა იგი ვნახო,
 მაგრამ რატომ არსით მოსჩანს? ეს როდემდის ვივარგახო?

F 884

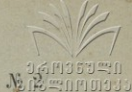
ჩუ! ჩემს კიშკარს ვილაღ ალებს, თან შრიალიც გავიგონე;
 რად ვკანკალებ სიხარულით, რად მეღევე ასე ღონე?
 იქნებ სხვაა? როგორ თუ სხვა? ვინ გასტეხდა აღრე ღამეს?
 ვგრძნობ და მესმის ახლოვდება, მოაქროლებს თან სიამეს!
 ჰხედავ, როგორ გამიბრწყინდა სახე სევდით დაღვრემილი?
 ჰხედავ, ხელნი რა რიგ თრთიან—ეს ის არის მოფრენილი!
 რაღას იცდის? რად არ მოდის? იქნებ უნდა დაეუბახო?
 ეს, ლოდინი თან გადმიტანს, ეს, როდემდის ვივარგახო?

სტენოგრაფიული
შეკრები

რაა ცრემლი დაღრკვეული, ანუ სევდა გულის მკვლელი?
 სულმა ყველა დავიწყა, სულით მხოლოდ მას ერთს ველი.
 თვალი ჩემი მისკენ არის, შორს განსჭვრიტა დრო და ჟამი.
 თვალი ჩემი მას დაეძებს, ძირს დასტოვა სოფლის შხამი.
 მასთან! მასთან! ან ის ჩემთან! დღეს მე იგი უნდა ვნახო.
 ეს, როდემდის ცდა დამპირდეს? ეს, როდემდის ვივარგახო?

შენ ამბობ თუ იგი იყოს ჩემი სულის უკვდავება!
 მე კი გეტყვი ის მამულის გენიაა და დიდება.

იგი არის ერთად ერთი ჩემი ლტოლვეა და მიზანი,
 მან აღმანთო საამქვეყნოდ, მან მასმინა შვების ხმანი.
 დიახ, მისი ალტქმა არის მოვიდეს და გამაზაროს;
 ნუ თუ მაშინ ეს ასრულდეს, რის დრომ მიწას მიმაბაროს?
 არა, არა! მოვა, მოვა! დღეს მე იგი უნდა ვნახო!
 ეხ, როდემდის ცდა დამჭირდეს? ეხ, როდემდის ვივაგლაზო?

—
 თუ სიკვდილმა მიმასუსტოს, სულს ებრძოდეს ცივის ხელით,
 სარეცელსა ძაბა უძღუნას, სევდა აღდგეს ძველის ზერელით,
 ჩემი ტოლნი ცრემლს აფრქვედენ და ისმოდეს ირგვლივ გლოვა,
 შემდეგ მოდგამს ვუანდერძებ: მე თუ გტოვებთ—ის აქ მოვა.
 სიცოცხლეში ვერა ვნახე არსი წმინდა, საყვარელი;
 საფლავის ქვას დაწერეთ: „მინც ველი! მინც ველი!“

—
 ა. შანიანი

შენიერა.

წ. ჯორჯიანი.

როდესაც ღმერთთა-ღმერთი ძლევამოსილი
 იუპიტერი გამოჩნდა, პარსასზე სიხუმე ჩამოვარდა.
 — ვულკანს დაუძახეთ — ბძანა იუპიტერმა. კოკლი,
 უშნო ვულკანი ბძანებლის წინ მოწიწებით დადვა.
 — მსურს შენი შრომისათვის ისე დაგასაჩუ-
 ქრო, რომ საზუღამოდ ჩემი მადლობელი დარჩე-
 ხედე შენერას:
 როდესაც ჩემს თავში მშვენიერი ფიქრთა გროვა
 უცხო ყვაილათ გადიშალა, მხოლოთ მაშინ გაჩნდა
 მომზიბლელი მოყვანილება მისი საუცხოო ტანისა.
 მის თვალებში მე გადავხალე სიმშვენიერე დამ-
 შვილებული ზღვის ზედაპირის, რომელს გძლათ კო-
 ცნის მზის სხივთა თვალთ უხილაეი ნარაზრება.
 — აი, ეგ სილამაზის ღმერთი შენთვის ცოლათ
 მომიცია.
 ღმერთებმა თავი მძიმეთ დასწიეს.

ვულკანს ტურნებზე სიამოვნების ღიმილმა გაურ-
 ბინა და შენერას შეხედა.

— სილამაზის ტიტველი ღმერთი ადგილიდან
 დაიძრა და ვულკანს გვერდით ამოუდგა.

მის მშვენიერ სახეს მოშორდა ის ღვთიური სიმ-
 შვიდე, რომელიც მისი სილამაზის სხივისნობას აორ-
 კეცებდა და უსიამოვნების ნელი ღრუბელი მოაწვა.

სწორით ამ დროს მას ნელა მიუახლოვდა მრო-
 სი და ყურში ჩასჩურჩულა:

— საწყალო შენერა, სად გინდა პოეო ნუგე-
 ში ამის შემდეგ?

— ქმრის დალატში — მიუგო სილამაზის ღმერთმა.

22 მისი.

წ. ჯორჯიანი

ოქროს შერიბის სალიტერატურო კონკურსი

ივანე სევერიანაძე

გაზაფხულის დღე*)

პ. იაშვილი.

ოქროს სხივებს მოუქარავს თბილი დილა მისისა
ქალაქს ცეცხლი უყიდა, უყიდა ცეცხლი მზისა.

მე კვლავ მე ვარ: კვლავ ჭაბუკი.. რაც რომ იყო იგი ქრება
ისევ მიყვარს როგორც ძველად, ისევ მათრობს ნეტარება.

სულს ველი სურს, მწვანე ველი ათასფერად მოქარგული...
დღეს უცნობსაც მსურს გაულო მეგობრულად ჩემი გული!..
ვიშ! ამ ნებას გამეფებულს, და სიციოცხლის ირგვლივ ბგერას?
ვიშ! ყვავილებს ველათ გაშლილს, ვიშ მომზიბვლელ ხმით სიმღერას.

მალე ეტლი... მზე კისკისა ჩემს სიხარულს შეფურთვებს
გაულო მინდვრათ საღამს მივცემ ამწვანებულ ყანებს და მთებს...
სიყვარულით აგზნებული ვნებით ვუცქერ ღამაზს ქალებს,
დღეს მტერსაც კი გადავკოცნი, გული მტერსაც შეიბრალებს.

მაშ ბალახო აბიბინდი... გამოიღე ხმა მუნხარო
ეკალო შენც გამოისხი ყვავილები სანეტარო.
კურთხეულ დღეს სული ხარობს გრძნობა ტრფობით დამთვრალია
დამნაშავე დღეს არ არის, დღეს სუყველა მართალია.

იაშვილი

პ. იაშვილი

*) ეს ლექსი ავტორმა ჩვენს ჟურნალს დაუტევა ქ. ქუთაისში ყოფნის დროს.
პ. ი.

უხილავე*)

მედიკალიზაციის მეთოდი

აივანოვიჩის სურათის წინ.

ა. ტაბიკა.

მზე დასავლით იღვევლება, ღამის ბინდი ხლართავს ჩადრებს.
 ღამის სიბნელეში სხივი კვდება, საღამოს ადრევეს ჩონჩხებს და მკვდრებს.
 ფიქრში თავი დაუხრია სასაფლაოს დარაჯე ქანდრებს,
 და ნაღველი შეპარავია სურნელოვან ალენდრებს.

მარტო-მარტო ვეხეტები საფლავთ შორის ვაეღერებ ქნარს,

უხილავე მწუხრის ჩრდილში მუხუნება უკვდავ ზღაპარს:—

- „მე სული ვარ შემოქმედი შეუზღუდველ სულთა თანა
 - „სამუდამო—როგორც ღმერთი, გაბედული—ვით სატანა.
 - „ყოფნამ ყოფნას უკვდავება უხილაოდ დაატანა,
 - „თქვენ, მსოცაენო, უკვდავება გიკვირთ განა, შეგშურთ განა?
 - „ერთის ხელით ხომღს დაგზატავ, მთვარეს მოგხვევ ოქროს სხივებს,
 - „სიბნელისგან მზის შუქს გაეყოფ ანათროლოებს, ანამძივებს..
 - „ერთი სუნთქვით დედამიწას გადავაფრქვევ ნახ ყვაილებს..
 - „მთას გრიგალი დაუბერავს, აკენესებს, ააკვილებს..
 - „უხილავე ყველგან გხედავს, უხილავე ყველგან გცემს,
 - „უხილავე გაგახარებს, უხილავე აგაკენესებს..
 - „დედამიწაჲ! სული მეფობს შეუზღუდველ სულთა თანა,
 - „სამუდამო—როგორც ღმერთი, გაბედული— ვით სატანა!“
- დედამიწას გარინდებულს მოხვევია ფიქრთ სამოსი,
 ბინდის სევდით შემოსილა მშვიდი სუნთქვა მიდამოსი...
 ტკბილი ძილი ეპარება სასაფლაოს დარაჯე ქანდრებს
 და ფიქრებს სწოვს სურნელებად ცელქი სიო ალენდრებს...
 ისევ ისე ვეხეტები, საფლავთ შორის ვაეღერებ ქნარს .
 ისევ ისე მუხუნება უხილავე უკვდავ ზღაპარს.

მ. ქობულაძე

*) ეს ლექსი გაგზავნილი იყო შარშან გაზეთ „თემის“ მიერ გამართულ კონკურსში, სადაც აბაშელის ლექსის შემდეგ ყველაზე მეტი ხმა მიიღო.

რედ.

„ოქროს ვერძის“ სალიტერატურო კონკურსი.

ჩვენი რედაქცია მართავს სალიტერატურო კონკურსს საუკეთესო მოთხრობაზე და ლეგენდაზე.

ფულის პრემია მოთხრობაზე იქნება დანიშნული — 60 მ.

ლეგენდაზე — 50 მ.

ფულის პრემიის გარდა დანიშნება ქებითი ფურცლები სამსამი მოთხრობაზე და ლეგენდაზე პირველი, მეორე, და მესამე ხარისხისა.

კონკურსის წესი.

1. მოთხრობის კონკურსში მონაწილეობა უნდა მიიღოს მხოლოდ იმ ბელეტრისტებმა, რომელნიც სამწერლო ასპარეზე გამოვიდნენ 1900 წლიდან.

ლეგენდის კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს ყველამ.

2. მოთხრობა თავის ზომით არ უნდა სჭარბობდეს 1000 სტრიქონს და არ უნდა იყვეს ნაკლები 500 სტრიქონისა.

ლეგენდა მიიღება როგორც პროზით, აგრეთვე ლექსათაც დაწერილი. ზომა არ განისაზღვრება.

3. არც მოთხრობა და არც ლეგენდა არსად არ უნდა იყვეს დაბეჭდილი.

4. საკონკურსო მასალა გამოიგზავნება „ოქროს ვერძის“ რედაქციის სახელობაზე დაბეჭდილ კონვერტში, რომელსაც ზევიდან უნდა ეწეროს რამე დევიზი. მეორე კონვერტზე, რომელშიდაც იქნება აღნიშნული ვინაობა ავტორისა, იგივე დევიზი უნდა იყვეს წარწერილი.

5. უკანასკნელი ვადა საკონკურსო მასალის წარმოდგენისა არის 1 ენკენისთვე. ამ დღის შემდეგ რედაქცია უარყოფს გამოგზავნილ მასალას.

6. დაჯილდოება მოხდება ქუთაისის თეატრში საზოგადოების თან დასწრებით. დაჯილდოების დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.

7. დაჯილდოებული მოთხრობები და ლენგედები „ოქროს ვერძში“ იქნება დასტამბული, ავტორების სურათებთან და ბიოგრაფიულ ცნობებებთან ერთად.

8. რედაქცია დანიშნავს აგრეთვე ეგრედწოდებულ ხელის მომწერთა პრემიას. ავტორი, რომელსაც ყველაზე მეტი ხმა მოუვა ხელის მომწერლებისაგან, საჩუქრად მიიღებს ქართველი შვილის მიერ გამოცემულ „ვეფხვის — ტყაოსანს“.

9. ქიურის წევრები კონკურსში ვერ მიიღებენ მონაწილეობას.

ქიურში მოწვეული იქნებიან ჩვენი გამოჩენილი ლიტერატორები, კრიტიკოსები და აგრეთვე პრესის წარმომადგენენი.

მგოსნის დიდება და ბედნიერება.

გააკტავს. როგორღონ ოსტატისად მსტრემო ოსტატადტოჲს მჲთარბნ არტადერ იმეღ.

ს. აბაშ-პირალი.

შეხედეთ ადამიანებს—ვით სწურობით სიტკბოება, ბედნიერება. მთელი მათი სურვილები, მათი ოპრო, მათი ცდა, დაუცხრომლად ინარჯება და შერე რაზე? იმაზე, რაც მგოსანს ბუნებისაგან—თან დაყოლია: ყველაფერი ეს საწუთროს სიტკბოებისაკენა მიმართული, სხვა და სხვა, ხშირათ სრულიად შეუთანხმებელ, ერთად მოუთავსებელ საგანთა—ერთ ჰარმონიულ ურთიერთ შორის შეთანხმებისაკენ.

აბა, რა აშფოთებს ადამიანებს თუ არა ის, რომ მათ თავიანთი შემეცნება გარშემო საგნებთან ვერ შეუთანხმებიათ. ის, —ბედნიერება რომ თევზით უსხლტებათ ხელიდან. ის, რომ ერთხელ ნანატრს უკვე გვიან ეღორსებიან და უკვე მიღწეული ბედნიერება იმდენს არას ეუბნება მათ გულს, რამდენსაც მისგან მოელოდენ—ჯერ კიდევ მის მიღწევამდის.

მგოსანი კი ყველაფერ ამათზე აუმაღლებია ბედის წერას.

იგი მშვიდათ, აუმღერველათ ჭკერებს ამ საერთო ქოთქოთს—ენებათა, ოჯახებისა, სარწმუნოებათა და სახელმწიფოთა რღვევას; შენების პროცესს, და ნათლათ სჭკერებს შეუმცნებელის ჯერეთ შეუცნობ ამოცანას, რომელსაც ხშირათ, მხოლოდ ერთი სიტყვა აკლია ნათელ ყუფამდის.

იგი თვით განიცდის ყოველ ადამიანის ბედ-იღბლის სიტკბო-სიმწარეს. ისე როგორც მსოფლიო კაცი მსოფლიო ჭუნვით შეპყრობილი, მიემართება ხოლმე ბედის ქარიშხლის წინააღმდეგ, სწორედ ისე, ვადადის მგოსნის მგრანობარე სული ღიად. მზესავით დღიდან ღამეზე და ტკბილი ძღვრით ჩანვი მისი წინ ეგებება, როგორც სინარულს, ისე ჭმუნვისაც.

და მის სულის სიღრმეში ხარობენ მუდამ თვალ წარმტაცნი—სიბრძნის ყველენი. იგი თვით სი-ცოცხლის სიზმარშიაც კი ფხიზლათ არის. და რაც კი აწყობი ხებათ, მისთვის იგი იმავე ღრის წარ-სულიცაა და მომავალიც. თვით მგოსანი კი ტკბელ ხმოვანი მომღერალიცაა და დაღვრემილი წინასწარ-მეტყველიც ერთსა და იმავე ღროს. მეგობარი—ღმერთებისა და ადამიანების.

ვაი რომ ნამდვილათ!

ლემო ძიანელი.

(გაგაქლება*).

რბილად, მოხდენილად დევგათ ჩემთვის... მარტოობისა და უმეგობრობის ქირს ღიხას წყა-ლობით დროებით გაყრილმა, ფართოდ გაუფულე გული ტკბილსა და საამოდ გამაღიზიანებელ ოცნებათ, კარგად ვერ მიმეცა ანგარიში თავისთვის, რომ ღიხას ოჯახში ვისვენებდი, იმ ღიხას, რომელს-სთანაც მე ვიზღებოდი და რომლის მოგონება შემ-დეგში ცხოვრების მწარე, მომაკვდინელ წამების გან-ცდის ღროს მხსნელ ფარად მეღვინებოდა...

„მუდრო ოჯახი, სიყვარული, მეგობრობა, შრომა და პიროვნებობა!— ვინ არ ეწაფება ცხო-ვრების წყაროს? ვის არ უნდა შესვას ესრედ ტკბი-ლი და მაცხოველებელი წყალი ცხოვრებისა? საუ-ბედლოდ ბევრი ვერ ახერხებს ამას, ბევრი შუა გზაზე შეყენებული რჩება, ბევრი ცლტროვლი, და ბე-ვრიც მიუღწევილად დაშორებული, სასოწარკვეთილი! „მე არ მგემებია ტკბილი ცხოვრებისა, მე არ მისვამს მაცხოველებელი წყალი მისი!.. დაუკმაყო-ფილებელია ჩემი წყურვილი, და ვაიმე, რომ ერ-თხელაც ვერ მოვკლა მე წყურვილი ჩემი! ხოლო მადლობას კი ვწირავ განგებას, რომ მის ფრთებ ქვეშ მიუსვენებია ჩემი ღობლი, თან შეზღილი ღი-ხა და თბილად, ტკბილად მოპყრობია მას!.. ღიხაც ხომ ღირსია ამის!—

არ მემძინებოდა... არც მინდოდა ძილი!... კარ-

*) იხ. № 1.

გი იყო წუთიერი შეგნება ცხოვრების სიწმინდისა, მშვენიერებისა! დამატკობელი იყო წუთიერი რწმენა, ნუგეშის მყოფელი, ამაღლებელი!

...რუკა ღამეზე კარგა იქნებოდა გადაცილებული, სოკო მიერს სახლში დაურღვევლად გამდგარი სიჩუმე რომელიც კარის შეწყრაღებამ დაარღვია. დერეფანიდან შიშველი ფეხის ჩაწყარუნებით სიარულს მოეკარო ყური, ეტყობოდა, რომ ვიღაც დიდად იცავდა სიფრთხილეს... რამდენიმე ნაბიჯის ვადაღმის შემდეგ ყოველი ხმა შეწყდებოდა, რის შემდეგ კვლავ გაისმოდა შიშველა ფეხის დამახასიათებელი ჩაწყარუნება... ნელა გაილა კიდევ რომელიღაც კარი და... კვლავ დაურღვეველი სიჩუმე გაიფუდა სახლში... დიდი ხნის პაუზის შემდეგ, მომესმა:

— ახირებული ხარ, შენმა შუმმა!.. რატომ არ მოდიხარ?... ხომ იცი, რომ გიცდი!

— რა არის, ღმერთმანი?... ამაღამ არც მინდა შენთან მოსვლა!

— რად არ ვაუწვი შენი ბეცი სტუმარი?... რატომ ისულღვე... წამო ჩემთან ახლავე!

ყური ვეკვიტე: ლოგინზე წამოვიწვი, ნაკლების სიფრთხილით, ვინემ წინად, გაიარეს ჩურჩულით დერეფანი და იმ ოთახის კარებში შევიდნენ, რომლის შესწრაობებამ პირველად დაარღვია ამ ღმინდელი სიჩუმე.

უსინდისო, უწმინდური გვეი შემოძრა თავში... თავი მაგრად გავაქნიე, რათა ის მომეშორებინა... მაგრამ...

დიდს, დიდს ხანს ყურში ერთი ჩქამიც არ ჩამწვევთბია.

„აღბად, მომელანდა!“ გაიფიქრე. ისიც იყო ხელეტი თვალეზე გადავიყო.

„რა უბედური ხარ, შე საწყალო ჩემო თავო!“ მეთქი და კვლავ ტკილ ოცნებებს მიწოდდა დავბრუნებოდი, რომ ბავშვის ტრილი გაისმა. მის ტრილიზე მხოლოდ ოთახში, საიდანაც მდგმურის სიმღერა ისმოდა, ხმაურობა ატყდა. ვიღაც სკამს ეტაკა. სკამი წაიქცა. მერე კარები გაიღო და დერეფნით გამოიქცა მტირალ ბავშვისკენ...

ზე წამოიქცერი და კარებს მივაღვეი ყური. ღიზა ეალერსებოდა ბავშს.

„აჰ!“ შევეკითხე თავს, უგრძობოლად, ქუთა დაბნეულად მიყვანდობოდი კარს.

პატარა ხნის შემდეგ ვიღაცამ მძიმე ნაბიჯით გაიარა ჩემს კართან, უპყაყოფილო ბურღულით.

— ქალბატონო, საჭირო თუ ვარ?—

— არა, მამო!.. წადი, დაიძინე!..

იმავე ბურღულით მძიმედ გამოიარა ჩემს კარებთან იმავე პირმა. აღბად, ძიძა-მამო იყო...

არ ვიცი რამდენს ხანს ვიდექ კარებთან. ის კი შევინუნე, რომ კუნთებ დაქიმული დამუჭული ხელეტი უაზროდ, სულელურად წინ გამეშვირა და მთელის ტანით ავკანკალედულიყოყ...

... გათენებისას წამძინებოდა, რადგანაც როცა ვავახილე თვალეები, პატარა კონა შუის სუსტი სხივებისა აღმაცერად დაშვებულიყო აივანის გაყოლებზე და თვის ბრჭყალით ავცამსურებოდა ჩემი ოთახის ერთად ფანჯარა. საათს დაეხებე— შიღის ათი წუთი აცოდა. ფიცხლად ჩავიციე ტანზე, გაბრაზებული ჩემსავე თავზე, რომ დამძინებოდა და დამე გამეთენებია ამ სახლში, გამოვარდი გარედ, რათა შორს წავსულიყოყ აქედან. აივანზე რომ ვავედი, დავინახე ეიოეტამარა ღიზის მდგმური, რომელსაც აღბად ის ის იყო დავებანა პირი და დილის ჰაერის ჩაყოსდა მოსურებოდა. მის დანახვაზე მე ძალაუნებურად შევედვი. მან კი თვის გალაღებული სახე ჩემსკენ მობრუნა და თავიანთი და მისასაღმებელი ღიმილით მომპარა. შევეპწინე, რომ ჩემსკენ ვადმოვდა ნაბიჯი. არ ვიცი რა სახით შევეხვედი, ოღონდ ის კი დავინახე, რომ „მდგმურის“ სწრაფლ გადურბინა ღიმილმა და მის წილ ჩვეულდებრივი, თავხედური გამოძეტყველება გამოაჩნდა. მე მივბრუნდი და გასავალი კარები ვავადე, ისიც იყო კიბის ორს თუ სამს საფხებურზე დავეშვი, რომ მოულოდნელად ეტლი ვაჩერა კიბესთან, და ელისის სისწრაფით ვადმოხტა შეუტანისა, ნახაგებულობის, ქერა ყმაწვილი, დაღლილი სახისა. მისმა კეთილშობილურმა სახის მეტყველობამ მომაგონა გუშინ საღამოს ნახული სურათი-ღიზას ცესკო. რომ დამინახა მისი ბინიღვან ასეთს დროს გამოამოგელო, შეკრთა და ვაკვირებუთი შემოსთან. მაგრამ მე ჩავიბრინე კიბე და ვამაღლებული გავყვიე ქუჩას. ქურდივით მივილტვოდი. რაღაც ხმაურობა მომესმა. გმონი, ღიზას ქმარის ხმა იყო. მას რაღაცა უთხრა მდგმურმა...

მაღე მივიმაღე...

მივაშურე ჩემს ოთახს.

ჩემ მიერ ათეალისწინებული მარტოობა ახლა სამოთხეთ მომეჩვენა. მივეცვდე ლოგინზე, რათა დამესვენებია, სიმშვიდე მეპოვნა ჩემს ღარიბულ ოთახში...

მაღე ისეთნაირად მიღუმდა ჩემი გუნება, რომ გულმდელი ნახული და გავონილი ჩემზე უკვე სულსხვა ნაირად მოქმედობდა. შევაპწინე, რომ აულეღვებელი, გულ გროლი მეკნეფერი იღვიძებდა ჩემში, რომელიც ცივად მეპყურებს „მოვლენებს“ და რომლისა

თვის „კეთილი“ და „ბოროტი“ ერთნაირს ღირებუ-
ლებას წარმოადგენენ... მგონია, ისიც ვაიფიქრე,
რომ, იქნება, ღიზს უღარცხად მართალი იყო თავის
საქციელში, და მე ვი მეტის მეტად მტყუანი ჩემის
გულუბრყვილო აბღლებითა და რაღაც ბავშური
დაღადისით!—

მე!.. ახირებული არსებაა კაცი, ქეშმარიტად!

—

მესამე დღეს ღიზსაგან წერილი მივიღე. აი
რა მომწერა მან:

„ჩემო კეთილო ძმა იპოლიტ, ვერ გამოგია
შენი უღრმოვ დროს „გაპარვის“ მიზეზი! რა მო-
კვიდა იპოლიტ? ღმერთს ვფიცავ, რომ ძალიან
შეგვაწუხა ერთობ ყველა შენმა წასვლამ. გუშინ
მთელს დღეს მოველოდი, მაგრამ შენ არ მოდი.
ტყვილად ჩამიარა მოლოდინმა. მე ძალიან მაინტე-
რესებს შენი ასე გამოუმშვიდობებლად წასვლა ჩემი
სახლიდან. მერე კიდევ, იცი, იპოლიტ, რომ ვასი-
კოს არა სჯერა, რომ შენ სწორედ ის იპოლიტი
ხარ, რომელსთანაც მე ვიზღებოდი, ჩემი ძმობილი
იპოლიტი!.. წარმოიდგინე! ჰეხ, რა ნაირი ხართ,
ღმერთმანი, მამაკაცები! ახლა შენს მოსვლას ვუ-
ტყვი, რომ შენთან ერთად შევარტყვინო ვასიკო!
მაშ, მოველი უთუოდ. დღესვე მოდი, თუ შეიძლებ.
შენი დობილი ღიზიკო.“

წაკითხვისთანავე ფრთხილად დავეყე ეს წე-
რალი, როგორც ძვირფასი საბუთი და ჩემი მავა-
დის იმ უჯრაში ჩავვსტე, სადაც ვინახავ ხოლმე
ასეთს მასალებს. როცა ვინმე ლექსებს დაუწერს
ადამიანურს სათნოებასა და ქებათა-ქებას შეასხამს
პირუთუნელობას და სიყვარულს ადამიანთა შორის,
მე მაშინ გამოვაქვეყნებ იმ საბუთებს! ეს საბუთე-
ბი კი ყველა ნამდვილია!.. ვიიმე, რომ ნამდვილია!

რედაქციის ხელმოწერა

მარტი 1913 წ.
წერივი.

ბყვე
მ. დაღინი.

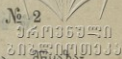
— და აი ამიტომაც არ მიყვარს და ვერც შე-
ვრიგებებიერა სანახაობის უზბრალო ყურებებს, ვითომდა
დატკობას ბუნების მშვენიერი სურათებით... დიად,
მე პოეტი არა ვარ და არც ვიქმნები უთუოდ...
ამაზე დამკინეთ რამდენიც გნებავთ, მაგრამ მე მა-
ინც ვიტყვი, რომ როდესაც კარგათ ვიცი—ბუნება

სრულიადაც არ არის მოსვენებისა და დატკობის
გამომსახავი, როდესაც ვიცი, რომ ყოველ წუთს, ამავე
ბუნების წიაღში ბრძოლაა განაღებული, ბრძოლა
სამკვედრო-სასიკოსტო, როდესაც ვიცი, რომ ყოვე-
ლი ატომი, ყოველი უჯრედი ამ ბუნების შემა-
დგენელს კი არა სტკება, არამედ ტანჯვითა და
ბრძოლით, სიკვდილით და სისხლის ნთხევით ცდი-
ლობს, მხოლოდ, სიკოსტო შეინარჩუნოს, აქ მე
ვერავითარ პოეზიას ვერა ვპოვებ, ვერავითარ სიტ-
კობებს ვერ განვიცდი მისი ნახვით და, რალა თქმა
უნდა, სულ ვერ მზიბლავს ქვევით ყანის დანახვა,
რომელიც მუშის წვითა და დავით არის შექმნილი,
ან ეს ცხვირის ფარა, რომლის მოვლასა და მოშე-
ნებას უნდება, ვინ იცის, რამდენი გაქირვებული გლე-
ხის ღონე და ენერგია. ამბობენ დარკინს, როდესაც
ბუნებას ვადახედავდა, ყოველივე ესმოდა ამ ბუნე-
ბისა ისე, როგორც კარგს ვეჭუსიკეს რომელიმე
რთული სიმფონიაო, მაგრამ არა მგონია მას რამე
აღმაფრენა წვეიდა ამ სანახავზე. ისეთი აღმაფრენა,
როგორსაც...—როგორც ამბობენ და თუ არ გვა-
ტყუებენ,—პოეტები ვანიციდინ ხოლმე. ჩემის ფე-
ქტით ანატომს არა უნდა შეველოს ქალის საუკე-
თესო სხეულითაც კი მოიხიბლოს. ქიმიკოს ფერ-
ბისა და სურნელებას ვერ უნდა გრძობდეს. მისთვის
ამეებს ფასი არ უნდა ქონდეთ... დიად, ნამდვილი
ცოდნა, სწორ-უტყუარი, მეცნიერული, ზღაპრებსა
და ოჯენებებს აქარწყლებს, პოეზიას მანტანს ხდის.
არც საჭიროა ვე მანტა, ვე ცრუ-პორწოწონობის
წამოსასხამი... მეტს ვიტყვი: პოეზია პირველ-ყოფილ
ადამიანთა საქმეა, ე. ი. არ ცოდნის შეილია. მკო-
დნეს კი გ ვერ დაიპუროს... რას მიქვია ღამაზი
სანახავი?... აი ამიტომ არ მინ ღოდა წამოსვლა დღეს,
ბატონო ფაკი!

ტიტიკომ შესწევია მისი სიტყვათა შადრევანი
და საარაკო, მართლა სამარისებური სიჩუმე ჩამო-
ვარდა.

ყველა იქ მყოფმა მხოლოდ ეხლა იგრძნო,
რომ ირგვლივ დიდი ხანია მყუდროება დამდგარი-
ყო და ამ მყუდროებას მხოლოდ ტიტკოს ხმის ბგე-
რა არღვედა. მათ კი ეგონათ,—ტიტიკოს ღამაზა-
კმა თუ დაარწმუნათ—რომ ბუნება ბორგავდა და
შფოთავდა...
—

ციფალუქსა და ისონის დიდი ხანია მიეტკვე-
ბინათ ერთი მეორე და, ცალ ცალკე, ხის ძირს მიმ-
სხლარნი, ვაკვირვებით შეეჭვროდნენ ტიტკოს.
სანდრო თავის ადგილიდან ძირს ჩამოჩოჩებულოყო
და კისერ-გაწვდილი, პირზე ღიმილით ყურს უგდებ-
და მჭერ-მეტყველს. მხოლოდ ფაკის არ ეცვალა

ბა ამოქმედდეს... ზოგჯერ ინსტიტუტი... მართალია...

—სანდრომ ველარ მოიგონა ამ ხელად მტრ საბუთები და ცოცხა არ იყოს თავის თავისა შერცხვა. იგრძნო, რომ ასე ერთის წამოკვრით ვერ გადასწყვეტდა საკითხს.

მანც მისი ყურადღება ისევ ტიტკოვამ მიიქცია. ტიტკოვა ამბობდა.

— რაც გინდათ ის მითხარით, მე მანც მგონია, რომ ადამიანი ბოროტია არის ვაჩენილი...

მაყურებლებმა კიდევ უფრო ყურები ეკტიტეს. ეტყობოდათ, ელისაბედისთვის კი არა, ჩათთვისაც ახალი იყო ზოგი დებულება ტიტკოვის.

— ადამიანს არ შეუძლია კეთილი იყოს. მართო ის ტანჯვა-წვალება, არ ვიტყვი სოციალურზე, რაც მას ბუნების ძალით თუ „ძალითა“ გამოყენებაში უზღებდა, მას აღიზიანებს, ამრავებს და მუდამ საომარ ფეხზე აყენებს. ეს საუკუნოებით მოგვდამს. რაკი სიცივე, თოვლი და წვიმა, წყალი და ცეცხლი, ტყე და კლდე, ეწერი და ქაობი, ზღვა, ყველა ეს ადამიანს მუდამ აჯავრებდა, ნერვებს უშლიდა, ილაჯს უწყვეტავდა, ყველა ეს მოითხოვდა გაუმღებულ ბრძოლას, გაუმღებულ მუშაობას, სიფრთხილეს, სიფიზღლეს, ტანის მოქნილობას, მკვლელის ღონეს, გონების მახვილობას... ესლა მტკებთან გამკლავება, საზრდოს მოპოვება, ავთაყოფობასთან ბრძოლა და შემდეგ კიდევ ბრძოლა ისევ თავის მოძმესთან, სუსტისა და ძლიერის შეტაკება, ერთი მეორის ჩაგვრა, ძალითაგვრა. მაშ რატომ უნდა იყოს ადამიანი კეთილი? რათ უნდა სწამდეს მის მშენებებებს? სად არის ეგ შენებებები?...
— უპაცრავით, ვაგაწყვეტინებთ... — დასძრა ენა იასონმა—მაშ ხელოვნება საიდან ვაჩნდა? ადამიანი მართალია ბრძოლაში იყო, არის და იქნებოდა კიდევ, მაგრამ ხომ მანვე შექმნა ამ ბრძოლისთან ერთად მისი ხელოვნება: მისი ზღაპრები, მისი თქმულებანი, მისი მითები, მისი შაირები, ცეკვა, ხატვა, ხეროთ-მოძღვრება და ესლა ხომ კარგათ იცით რა სიბოლოდმდე აიყვანა მწერლობა, ქანდაკება, მხახილობა...

— ვიცო, ეს ყველაფერი თამაშით ვაჩნდა. ბრძოლის შემდეგ, როცა ისვენებდა გამარჯვებული, როცა ცრუ-მორწმუნეობის ექსტაზით გატაცებული ფერხულს უვლიდა, შაირს თხზავდა და ბრძოლაში თავდადებულ მის მოძმეს საგმირო ლეგენდებს უქმნიდა... მერე რა? ეს იყო მოცლილობის დროს, ეს იყო მისი ბავშობის დროს... ის, როდესაც ქეიფზე იყო, ეგონა ყველაფერი ლამაზიო, ყვე-

ლაფერი დაწყნარებული, მშვიდი და მშვენიერი... თქვენ არ გამოგიცლიათ სეროიზული ავით მოყოლობა? მე ვიყავ ერთხელ ფილტვის ანთებით ავით... ძლივს რომ გადავბრნი, მორჩენილზე მიწნოდა ყველას ვადავხვევოდა, ყველასთვის მგოცნა. ყველა მიყვარდა, ყველა მშვენებდათ, სათნოთ და კარგათ მტყუნებოდა... მერე რა? ეს—მტყუნებოდა. —განა ასე იყო? ჰო და რაკი ვიცოდი, რომ ასე არ იყო, ამიტომ არც არავინ შევიყვარე...

— და არც არავის აკოცე... ჰა, ჰა!... ვაღიხარხარა სანდრომ.

ხვევამაც ბანი მისცეს. თვით ტიტკოვამაც გაიცინა.

— რა ბოროტი ხარო! — წარმოსთქვა ფაცია.
— ოო, ფაცია მხა ამილო, ფაცია! — შესძახა სანდრომ და წამოხტა.

შეიქნა საერთო გუგუნე. ფაციას მიციენდენ. მწყობრი დარღვეული იყო და ტიტკოვს აღარ განუტრია.

ელისაბედიც წამოღდა.
— სად დაცარგენ ჩვენები? — წარმოსთქვა მან.
— ჰეი.—ჰუუ!...—გასძახეს ყმაწვილებმა ზურაბი თიკო!...

და ყველანი გაემართენ იქით, სითაც თიკო და ზურაბი წავიდნენ.

ისინი კი, აქ სადაც ერთ ალაგას წვიმას მიწა ჩაერცხა და ელიის პირი გამოჩინა, მის კონწოხზე წამოშხარაიყვნენ.

თვალი კარგათ ველარ არჩევდა არე-მარტს. ბინდის თალხი ლეჩაქი, იქა-აქ უკვე ვარსკვლავით შექარგული, თანდათან უფრო სქლათ ეხვეოდა ზურაბსა და დათიკოს, მაგრამ მათ არ უგრძენიათ მისი მობურება, არ შეუტყვიათ მისი რჩევა.

ვერც ის შეიტყვეს თუ როგორ წამოაღდენ თავზე მათი მეგობრები. ვერ შეიტყვეს სანამ არ გამოეხმაურნენ.

ცოცხა ხნის შემდეგ ყველა მიუყვებოდა სოფლის დღღმართს.

მწიგნობართა კავშირი

(დანარჩენი შემდეგ).

ერთხელ მდინარის ჰიროს.

დი ჩაიხელო.

ვაზაფხულია. ტურფათ მოირათო ბუნება. მო-
რცხნათ იქირება ახლათ შემოსილი არემარე. მზე
იციანთ და ხვევს სამყაროს ოქროსფერ სხივებში,
გრძნობით კონცის. კონცის მათ ველს, კონცის ათ-
ქვირებულ მიდამოს, ეთამაშება მთის ვიწვე ჩან-
ჩქერებს. იციანის მზე და ნახ სხივებს დედამიწის
ზედაპირს აქსოვს. აი, ვერც მისი სხივი ჩაეკონაჯერ
კიდევ გაუფუჭქენელ ვარდის კუპურს: შიგ შეიპარა.
ათართლო, გადმოშალა.

გადმოშალა მოდიმარი, ნახი, მოხარული. აი,
ნელის ლიტინით თავს მოეხვია ახლათ ამოწვერილ
სიმინდის ყლორტებს—შეაკრთო და ნეტარებით აღ-
სავსე ზეგით ასწია. ააბიბინა ნელმა სიომ და ვაზაფ-
ხულის ტბილი ზღაპარი ქრეოლით უმღერა.

ხარობს მზე. მისი ღიმილი ჩიტუნებს ახარებს
და ესენიც კისკისობენ, ევიან.

აი, ამ დროს, როცა ტურფათ მოირათო ბუნე-
ბა და გულმკერდი მზის ციალით დაიმშენა, ახლათ
შემოსილ ტრიფ-ვერხვთა შორის მდინარის პირას
კისკისი განსიამოდა—და თან ნელი ღიღინი. ეს კის-
კისი, ღიღინი გალესილი, მზის ძღვენი იყო—მზის
მიერ შექმნილი. ეს კისკისი, მომზიბლავე, უდარ-
დელი იყო, ვით თვით უდარდელია. ეს კისკისი
მზის სხივებიდან მონაქსოვი და მდინარის მხელით
დანაფერი გატაცება იყო, რომელსაც თვისი მომ-
ზიბლავე სახე მიეღო.—ქვეყნათ ჩამოქრული ცქრია-
ლი თექქსნეტი ვაზაფხულის ნავეთ-აზრდითი ასუ-
ლი ეფულში ჩამქვარაიო. მდინარეზე. გადამდგარ
ასწლოვან ვერხვის შტოზე გასული—კისკისებმა
ნორჩი ასული, თავის კისკისის მზის სხივებში აწნა-
და, თავის უდარდელია მდინარის რაკაკში ანე-
ბიერება. მისი ლოკიკი უკოდველი იყო, ვით
ვაზაფხულის ნახი ღიმილი. მისი გული სიხარულით
მართლოდა იყო, რადგან მან ჯერ არ იცოდა რა
იყო სევდა, არ იცოდა რა იყო ბოღმა. და იგი ვერ-
ხვის შტოზე მჯდომარე ქანაობდა. ქვეშ კი პაწა
მდინარე რაღაცას ბუტბუტებდა; მოსთქვამდა.

უცბა ასული შეკრთა. შორით რაღაც ტბილი
ხმა მოესმა, გაიანმა, ნიავემ მოკრება ჰაერში ვაბ-
ნეული ჰანვის სიტყვებში—ერთით შეკონა და ასულს
მიართვა—ბოლოს დაბათო მთელი თაიგული,
ასოვით მოქსოვა მომზიბლავე ჰანვი და უდარდე-
ლი ასული შიგ ვაზიანა... ქრუანტელმა ტანში დაუარა.

ტბილი, ტბილი იყო შორეული ჰანვი, რო-
მელიც სულ ახლოდებოდა, განაბული გასჩერებო-
და ასული იმ ადგილს, საიდანაც ხმა მოისმოდა.

შეკრთა ასულის უდარდელია—მის სახეზე
პირველათ რაღაც გამოუცნობელი სევდის თაღზი
მოიქსოვა.

რა იყო ამის მიზეზი? ნუ თუ ღიღინი. სე-
ვით სავსე ღიღინი ახალგაზდა მებადურისა, რომე-
ლიც მდინარის ვულს ბაღით სერავდა.

ნუ თუ მებადურის ღიღინმა დაუსერა ასულს
გული, რომელიც ვერხვიდან ძირს ჩამოკრდა და
იქვე მის ძირას მდებარე წამოწავა?

ღიღინით მოუახლოვდა ვაგი ვერხვის ძირას
მოდღუფნე მორვეს, ბადე გადისროლა, და მორვეის
სიღრმიდან მარგალიტების ცერები ამოაყრევია. შესდ-
გა. ბადეს არ სწევს, იგი სვედით მომზიბარე ასულმა
მოაჯადღოვა—უცნაური ღიღინი ვულში ჩაუკვდა.

ბოლოს გონს მოვიდა, ბადე მოსწია—მოზრდი-
ლი თევზი დაიჭირა..

— თევზი!..—წამოიძახა ასულმა.

ყმაწვილი მოუახლოვდა, თვალბში ჩამოტერდა,
პარკიდან თევზი ამოიღო და ასულს გაუჩინა. ასუ-
ლი შეკრთა, სიწითლემ გადაქრა და უარი უთხრა.

— წა.. ხმა ჩაუწყდა. კალთაში ჩაუდვა. შავი-
დიდრონი თვალბი ასულის არსებაში ჩაქსოვა და
დაფიქრებული მდინარეს შეუყვია.

ასული ვერხვის ძირას იჯდა და თევზს დასწე-
რებოდა, რომელიც კიდევ პირს აღებდა—კროდა.
ჩაკვირდა თევზს. მდინარის პირს მიიტანა და
წყალში ჩასდო. თევზმა იგრძნო წყლის ძალა და
სუნთქვა დაიწყო. შეამჩნია ასულმა თევზს და
ხელი უშეშა, თევზი მდინარეში ზოხვით შეტე-
რა. ასული მდინარეს ჩააქვრდა, და აი პირ-
ველათ იგი მდინარეში ჩაუყვრდა თავის ხატებს.
ღრმით ჩაფიქრდა იგი. გული აუთრთოლდა, პირვე-
ლათ ასულმა რაღაც შორეული ნეტარება იგრძნო.
მაგრამ, რა! რა იყო ეს მომზიბლავე ძალი, ჯერ
ვერ გაგვო. და ფიქრმა უფრო შეიძვრა იგი და
სევდა უფრო გამოეხატა თვალბში. მიაშტერდა
თავის ხატებს წყალში ასული და შეკრთა. ამოსცა
ოხვრა და თვალბიდან მარგალიტი—ცელი ცრემლი
—ცრემლი გამოურკვეველი სევდისა, პირველათ გად-
მოვარდა. რომელიც მდინარის ზედაპირს დაეცა,
გაიყინა, მარგალიტით იქცა და მორვეის ფსკერზე
სვედით აღსავსე კრიალით დაესვენა.

ასული გამოეკრევა, მზეს თვალში მოავლო. მისი
ტანი სიხარულმა აიტაცა და კისკისით ბუქქანარში
შეეკრდა.

2.

გავიდა ხანი, ასულმა მთელი თვისი არსებით შეიყვარა ის მდინარე, რომელმაც პირველათ უხილავი ამფორთოვანებელი ძალა მასში ვალესა შეიყვარა და დღე არ გაივლიდა მის კიდეს არ მისალმებოდა. ახლაც მდინარის პირს იჯდა, შიგ ჩაეპარებია თეთრი ფეხები, რომელსაც ანკარა ტალღები ხარბათ კოცნიდა. გაშტერებული იყო ასული. მდინარე კი მოლიკლიკებდა, ბუტბუტებდა და საიდუმლოდ ლოცვას იმღერდა, რომელსაც მთლათ მოეტაცა ასულის არსება—ესმოდა მას მდინარის სვედიანი ჰანგი და მიყრდნობოდა მის გიჟურ-უნებით საესე ჟღერტულს, მიყრდნობოდა და თავის სულის ძაფები მასში გაეფლესა. რაღაც უცნაური გრძნობა აღუძრა, რაღაც სულ გაუგებარი აკორდი ჩასძახა მდინარის დღულუნმა ასულს და იგიც შემკრთალი ვით ნუკრი, წუთით გაიტაცა ამ მომზიბლაშმა, უქნობმა გრძნობამ...

წინ ახალგაზდა შებაღური დაეხატა. მოესმა მისი სედიანი სიმღერა, რომელიც სიყვარულის ლოცვა იყო... გამოფხიზლდა. მოსწყვიტა თვალი მდინარის ტოლათა ციალს და მიდამოს გახედა. აი მწვანეთ მოსილი თხემები, ხავერდოვანი მინდვრები. შორს ყინულით მორთული მთის მწვერვალი.. მაგრამ ისევ ისე ძვირფასია მისთვის ეს პაწა მდინარე. ასული მერცხლის ჭიკჭიკმა გამოაფხიზლა.

უცებ შორით ნაღვლიანი სიმღერა გაისმა. ასულს თვისი თავი სიხმარში ეგონა. ყური მიუვლო. ნაცნობი ღიღინი სვედიანი ჰანგი იყო.—ის. გაიფიქოა ასულმა და გულმა ძგერა უწყა.

ღიღინს არ გაუფიქრა, იგიც გამოჩნდა. ბალით ხელში მდინარეს ზევით მიყვებოდა. აი კიდევ მიუახლოვდა ასულს. შესდგა, გაუღიმა. მიესალმა. ავიდა მასთან ნაპირზე და გვერდში მოუჯდა. ასული მთლათ ათრთოლდა. შულის ნუკროვით კრთობა იწყა. შენიშნა ვაჟმა და ნორჩი ჭაბუკის სხეულში სისხლი ენებიახათ ათამაშდა.

— რას აკეთებ აქ? დაეკითხა ვაჟი.
— არაფერს.—თავი ჩაღუნა მდინარეს ჩაშტერდა.

მაშტერდა ვაჟი ასულს. მისი სიღამაშით გული აუძგერდა. მისმა გიგონის თვალეშმა, თვალეშმა დაუბნულა და აქ მდინარის პირას, სადაც მშვენიერება და ენება ერთად ჩაქსოვილიყო, სადაც, ვინ იცის მთვარიან ღამეში რამდენი ენებით საესე ალემი შტერებოლან და გრძნობით დამთვრალნი ფერხულში ჩამბოლან! აი ამ ადგილას--ვაჟს წინ სინამდილეში

წარმოუდგა მშვენიერი ალქალი, რომლის მარწყვის ფერი ტურები კოცნის იწვევდა, რომლის მთელი სხეული თავისკენ იზიდავდა და ვაჟს გულმა ცემა დაუწყა. ყველაფერი დააიწყდა. მაგრამ მოესმა მერცხლის ჭიკჭიკი, თვალი მოავლო ასულს—არე მარეს, მოესმა მდინარის ლოცვა, ნიავის ბუტბუტი, რომელმაც მას გულიდან ამოგლიჯა უშვიდური გრძნობა და იგი ვაიტაცა უმწყველო ასულის მშვენიერებამ, რომელშიც ანგელოზსა და ალს ერთად შეერთებიათ თვისი მომზიბლაობა.

— მშვენიერო!!
ასულმა თავი დახარა—მერე გვერდზე გაიხედა.
— ვაიმე დედა! —ზეზე წამოვიარა.
— რა იყო?
— აგერ წითელი გველი—ზურგზე შავი ზოლით!!

ვაჟმა ქვას ხელი წამოავლო, მაგრამ რა შენიშნა პაწა გველის წიწწას, ასული დაამშვიდა.
— ნუ მოკლავ, რა წითელია, —იყო ხმა.
— რა წითელია, აი ის უნდა დიკიროს თურმე კაცმა თავი მოსჭრას ვერცხლის დანი—თავში ნემსი გაუჭაროს და შემდეგ ვისაც იმ ნემსს დაბნეეს, იგი შეიყვარებს.

— მართლა?
— მაშ.
— მაშ დამიკირე. მომიტანე მისი თავი ნემსით.
— ვისთვის გინდა მერე?

ასულს შერცხვა, თავი დახარა. სიწითლემ გადაკრა. ამასობაში გველი მიიმალა. ვაჟმა ბაღე იწყა. ასულს თვალეშში მიასტერდა და მორცხვს ბალით გული დაუსერა. მეორე ნაპირს გავიდა.

ასული მიჩრტებოდა.
— რომ დავიკირო წითელი გველი სად მოგაკე?!

— ყოველ საღამოობით ამ ადგილს ვიქნები.. მეორეთ გისმა ბაღის ტლაშუნი. ვაჟი ბუჩქებს მოეფარა. ასული კი ისევ მდინარის ტალღებს ჩასჩერებოდა და უმწყველო გრძნობით ვატაცებული ისმენდა უცნობ მელოდიას, რომელიც ნიავთან შეერთებული მის არსებას ათრთოლებდა...

3.

რათ უნდა ასულს წითელი გველის თავი ვერცხლის დანით კვეთილი. როდესაც იგი მისთვის ისეთივე წამალს ეძიებს?! რათ უნდა ასულს სიყვარულის გამომწვევი ძალა, როცა ეს ძალა ვაჟის გულში იფურქნება და მისი სურნელება არე-მარეს თავს ეთაღებება.

მაგრამ ეს კი იცის ასულმა? არა! და ასულიც

წითელ გველის თავს ნატრობს, რომ მისი ძალით მებაღური დაიმორჩილოს.

მაგრამ ვაყის გული ისედაც მოჯადოებულია, განაფუხლის მზის სხივებმა მოკრიბა ერთად ასულის მიერ სიყვარულის ნასუნთქი ძაფები, მოქსოვა საოცრებო გრძნობის მანტია, რომელიც მოიტაცა საამურობა ნიაფმა და ახალგაზნა მებაღური შიგვახვია, ამიტომაც იგი გაიჭრა ტყეთ და წითელ გველს ეძებს მაგრამ ჯერ ამოა მისი ძებნა—იგი სიყვარულით მთვრალი ეძებს, გიყვივით დაძრწის.

შუა ზაფხული იყო, როცა ისინი ერთმანეთს შეხვდნენ.

ეს ის დრო იყო, როცა მნათობი ცის ტატრობზე აღარ სჩანდა, მხოლოდ „მკედრის მზის“ სხივები ქვეყანას ყვითელ-მკრთალ ფერს აძლევდა. სუსტი იყო ეს „მკედრის სხივები“, ისინი აჩრდილებივით დაძრწოდა დედამიწაზე, სვედით მოცულად ხან აქ ვააშუქებდა არგს, ხან შორს გაიჭრებოდა და მისი ბოლომის მომგვრელი ხეტიალი ადამიანს გულს უსერავდა.

აი ამ სხივებმა გახვია თავის მანტიაში ნორჩი ასული და სვედიანი ხმით უამბო ვაყის სიყვარული. და აათრთოლა იგი ვით თვით „მკედრის სხივები“. იგი ვაყი ფერმიხილი მიუახლოვდა. ხელი გაუშვია.

- მოგიტანე.
- მართლა?
- დიახ, გაუწოდა.—ფერმიხილი ასულს თვალებში მისჩრებოდა.

— მოგიტანე—აი მხოლოდ ნახევარი საათი იქმნება, რაც მთის ფერღობაზე დაევიკიერე, თავი მოვკვეთე, მაგრამ დამშხამა...

- დამშხამა?
- დამშხამა, მაგრამ არაფერი მიშავს—კრთოლით მიუკოცე კმაწვილი.
- დამშხამა, მაგრამ...—ენა ჩაუვარდა.
- ვისთვის ვინდა, მინც მითხარო? ამოსკდა ვაყს გულიდან ად ასულის თვალები სულში ჩაიძვრინა.

— შენ... თვის! ამოსკდა ასულს გულიდან და კმაწვილს ქვითინით გულზე მიეყრდნო...

— შენ, შენ გიყვარვარ? წამოიძიხა ვაყმა და ღონე მიხილი მის ტუჩებს დაეკონა, მაგრამ წაშით, რადგან გულშემოყრილი, მდელიოზე დაეკა.

- გა...სხ...ოვ...დე... უკანასკნელათ ამოსკდა ვაყს და თვალები დახუჭა. ასული გულზე დაეყრდნო და მწარე ქვითინით მის ტუჩებს კოცნიდა, მის პირისახეს ცხელი ცრემლით რწყავდა.

უკანასკნელათ ვაითამაშა „მკედრის მზის“ სხივებმა და თავის მკრთალ სუღარაში გახვია ქალ-ვაყი, რომელთა შორის ერთი სხვერპლი იყო უსახლერო ტრფობის, მეორე კი ნახი სასხვერპლო, რომელზედაც შეიწირა უმწიკლო სხვერპლი, მაგრამ თვითაც დიმიხვება, რადგან სათუთმა ვერ აიტანა მისთვის დაკლული წმინდა ზვარაკი.

პირველი ნაბიჯი.

ჩვენი პირველი გამოსვლა ჩვენთვის მეტათ სასიხარულო გამოდგა.

საქმის დასაწყისში ჩვენ ის თავისებური ბედნიერება ვიგრძენით, რომელიც თან ახლავს ხოლმე შრომის და სურვილის დაფასებას.

თუმცა რიცხვით ჩვენი ჟურნალი განსაზღვრულზე მეტი დაისტამაშა, მაგრამ ამ სტრიქონების წერის დროს კანტორაში თითქმის სულ აღარ არის ეკზემპლიარები. აგენტები ყოველ დღე გვხოვნი თუ დეპეშით, თუ წერილობით ჟურნალის ხელ მეორეთ გამოგზავნას. ბევრი ვაგზავნილ რიცხვზე ერთი ორათ მეტს თხოვლობს.

სამწუხაროთ მათ თოვენას ვერ ვაკმაყოფილებთ რადგანაც, როგორც იყო აღნიშნული, ეგზემპლიარები გამოგვეცია და ხელახლა დაბეჭდა ჩვენთვის მოუხებრებელი შეიქნა, რადგან შრიფტი უკვე გადარჩეული აღმოჩნდა.

ყველა ის მოლოცვები, რომელიც ჩვენ მოგვდის, საუეტეოს საბუთია იმისი, რომ ჩვენში, „ოქროს ვერძის“ ტიპის ჟურნალი სასურველია,—კიდევ მეტი—აუცილებელი საქიროებაა.

თვით ჩვენი ცხოვრება ითხოვს იმ სამწუხარო მდგომარეობის გამორკვევას, რომელშიდაც ამ ჟამად ჩვენი ხელოვნება იწყობება.

ვაილენის იმის შეგნებამ რომ ჩვენ ვივიწყებთ მას, რაც ჩვენთვის ყველაზე სასურველი და საყვარელია...

ჩვენ თანამგრძობათ, ჩვენს მკითხველებს-მეგობრებს ერთი საეჭუო კითხვა ებადებათ: ვაგრძელდება თუ არა თქვენი ჟურნალის საქმე ისე როგორც დაიწყეთ!

ჩვენი აქ ვიტყვით იმაზე მეტსაც, რასაც ისინი მოვლიან. ჩვენი პირველი ნაბიჯი ვერც კი აკმაყოფილებს ჩვენი მომავლის გეგმას.

ჩვენი მოვალეობაა—ყოველნაირად გავაუმჯობესოთ ჩვენი ჟურნალის საქმე: როგორც შინაარსით ისე ტექნიკურათაც. ჩვენი მოვალეობაა, იმ საზოგადოებას ვაუწყოთ, რომელიც ჩვენს ჟურნალს იკითხავს.

დობას, რომელიც ჩვენ თანაგრძნობას გვიცხადებს, მივაწოდოთ ყოველივე სასურველი.

და მეგობრები-მკითხველები თვით დარწმუნდებიან, თუ როგორ დავაფასებთ ჩვენ შემდეგში მათ ყურადღებას.

ჯერ კი დიდი მადლობა ყველა იმათ ვინც პირველ ნაბიჯს, ჩვენთვის დღღათ სასიხარულო თანაგრძნობა გამოუცხადა.

ანკეძა

პირველ ნომერში გამოთქმულმა აზრმა „თანამედროვე საქართველო“-ს ექსკუსიის მოწყობაზე, სასურველი შთაბეჭდილება მოახდინა. ბევრი ჩვენი ახალგაზდა მგოსნები, მსახიობნი, სიამოვნებით მიეგებენ ჩვენ წინადადებას და ჩქაროებენ ვაიგონ აზრი თავიანთ თანატოლებისა. ამ მიზნით ჩვენ ვმართავთ პატარა ანკეტას. ამ ნომერთან ერთად, ექსკუსიაში სასურველ წევრთ, ვგზავნებთ საანკეტო ფურცლები. პასუხი ვთხოვთ მოგვაწოდონ არა უგვიანეს სამი კვირისა. აგრეთვე ვთხოვთ ფურცლების მიმღებთ, დაწვრილებით გვიპასუხონ სათითაოთ მოკლე კითხვებზე.

ყოველი პასუხი ჩვენ ჟურნალში იქნება გამოსცადებული.

თეატრალური კონტრაქტი.

ზიზვილი.

თეატრის ევოლიუციაში, დიდი მნიშვნელობა აქვს იმ საკითხს, თუ ვინ უღვას სათავეში თეატრს. იქ, სადაც თეატრალური საქმე უმაღლეს განვითარებამდე ავიდა, ეს საკითხი ნათლად არის გადაწყვეტილი. თეატრის მართვა მხოლოდ მას შეუძლია, ვინც მასთან დაახლოებულია, ესმის მისი ავიცი და კარგიც. ვისკი სულიც ხელოვნებასთან არ არის დანათესავებული, ის ვერ ჩასწვდება მის სიღიადეს, ვერ გაიგებს მას და აქედან, ნათელია, რომ ვერც წაუტყდება წინ.

და თუ ამგვარი აღმიანი ნამაღალევათ დააპირებს თეატრის, და საზოგადოთ ხელოვნების აყვავების სათავეში ჩადგომას, მაშინ ხელოვნება დღღათ პეის უღესკურულისაყენ ისწრაფის. მეორე აუცილებელი საჭიროება თეატრის განვითარებისათვის ნივთიერთ უზრუნველყოფაა. თეატრი მოთხოვის დღღათი დღე განახლებას, ყოველ ახალ სცენიურ ნაწარმოებს ახალი ხარჯი მოსდევს, და თუ ეს სია-

ხლე რამდენიმე მიწაც არ ირის დაკული, მაშინ თეატრიდან რჩება ძველი შთაბეჭდილება, რაც სრულიათ კარგავს ილიუზიას.

ჩვენი საუბედროთ ჩვენი თეატრი საყვებით თუ არა, უმეტეს შემთხვევაში მიწაც განიკდის როგორც პირველს, ისე მეორეს, საკულუოვანებას, რაც მუტად ღრმა ყალს ტრავებს იმის განვითარებაში, ჩვენში თეატრის სათავეში მდგომ კომისიებზე არის და მოკიდებული ამა თუ იმ პიესის დადგმის ბედ-იღბალი.

ჩვენი რეჟისორი ამ კომისიების ხელშია ჩაყარდნილი, და ბევრიც რომ ეცადოს პიესის დადგმისათვის თვისი ინდივიდუალური გეგმა გამოიყენოს, ვერ შესძლებს, თუ ეს კომისიის ნება არ იქნა.

სამწუხაროთ კომისიის წევრნი ხშირათ უვიციონი, ზღუდავენ რეჟისორის სურვილებს. აქედან წარმოდგება შემოქმედების დაკლდეა, ოცნების ფრთის შეგვეცვა. და ამათუოზში ძველი შთაბეჭდილება, ილიუზიის დაკარგვა.

როგორ შესძლოს რეჟისორმა პიესის კარგათ მოწყობა, როდესაც მას ხშირათ უარს ეუბნებიან აუცილებელ საჭიროებებზე, უარს ეუბნებიან გროშებზე, რომელნიც მან დეკორაციის ტილოს და საღებავებს უნდა მოახმაროს?

ყოველ პიესის მოწყობას, რეჟისორის შემოქმედებითი აზროვნება ქირდება. ჩვენი რეჟისორის შემოქმედებითი აზროვნება კი მოკლებულია მთლიანობას, რადგან მას მრავალი გარეგანი მდგომარეობა უშლის ხელს.

ნაკვლად იმისა რომ მან დეკორაცია დაამზადებოს მხატვარს, ჩვენი რეჟისორი ხშირად ვალდებულიად ხდება თვით დახატოს საჭირო დეკორაცია, მიუხედავთ იმისა, შესწევს თუ არა მას ამისთვის ნიჭი და უნარი.

თუ ეს უკანასკნელნი მას ცოტათი მიწაც უწყობენ ხელს, მაშინ რეჟისორი ბედნიერია მაგრამ რამდენი დაბრკოლება ხდება კიდევ მას წინ, რომ თავისი ნიჭი გამოიყენოს. ახალი ტილოს ნაკვლად იგი უბრუნებს პირს დახატულ დეკორაციას, მოუხმარებლად, მარტოდ-მარტო იწყებს მუშაობას, და დასასრულ რცხევთა თავის ნაშუშეყარის, რადგან სურვილების შესავდიც ვერ დააკმაყოფილა. და ამ გულში დაფარულ სირცხვილით, ჩვენი რეჟისორი ვალდებულია წადგეს საზოგადოების წინაშე.

რეჟისორის მარჯვენა ხელი მხატვარი - დეკორატორია. პიესის დადგმის სიღამაზე უმთავრესად მხატვრულ განყოფილებაშია. ჩვენ დარწმუნებული უნდა ვიყოთ, რომ ვერც სტანისლავსკი და ვერც სხვა

გამოჩენილი რეისორი ვერ მიაწვედა თავის სახელ-ვანთქელობას, რომ მათ დამხმარეთ არ ყავდეთ ისეთი ნიჭიერი მხატვრები — დეკორატორები როგორც არიან ა. ბენუა, დობუჟინსკი, ბაკსტა, რერიხი, შერვაშიძე და სხვანი. ესენი სულს უღებენ პიესის მოწყობას, ამათვე დამყარებულია სიმბიზის ცენტრი.

ჩვენ კი ამ აუცილებელ საქიროებას მოკლებული ვართ (მხედველობაში გვაყავს უმეტესათჱ თათისის თეატრი), რაც უდიდეს ვნებას აყენებს რეისორის შუშობას.

მაგრამ ამ ვნებას კიდევ ბევრი სხვა არა ნაკლები ემატება. თეატრალური კომისია სრულებით არ ზრუნავს სასცენო რეპერტუარზე. მართალია რეპერტუარის, ამორჩევა რეისორის საქმეა, მაგრამ რა ქნას რეისორმა თუ თეატრის სათავეში მდმოში კომისია მას ხელს არ უწყობს. რეისორმა ამოირჩია პიესა, მაგრამ მთარგმნელი, კი ვერ ნახა. კომისიამ მთარგმნელის მონახვა ზედმეტათ სცნო, და გადაჭრით უთხრა რეისორს: გინდა თუ არა შენ თვით გადათარგმნე პიესა და შენ თვით დადგო. და კიდევ ერთხელ ეკვეცება რეისორის ოცნებას ფრთები. მას დრო სჭირდება პიესის მოწყობისათვის, და ეს დრო მას თითქმის სულ პიესის თარგმანში მიუღის. კიდევ კარგი, თუ დასში არის მსახიობი რომელიც შესსლებს პიესის გადათარგმნას. მაგრამ ჩვენ კარგათ ვართ დარწმუნებული ამ გვარ თარგმნის სიკეთეში. პიესა კარგათ რომ მოეწყოს — მსმენელს შთაბეჭდილება აკარგავინებს ტლანქი და მოუხე შავი ენა მთარგმნელსა.

აქა რეისორის ვნება.

რეკვიზიტზე და გარდერობზე ხომ სულ აღარ ღირს ლაპარაკი.

ისტორიული ტანთსაცმელი დაძველებული, არა საყოფი, ულამაზო შეყვროლი, ხშირად მსახიობს პირნი რაოლში, უბრალო მწყემსად მიიღებ, დედოჯალს მსახურად, მეფეს თუ მეეტლეთ არა, უკეთეს შემთხვევაში სოფლის ღიაკენათ ასეთივე შთაბეჭდილებას ახდენს სხვა ქანრის ტანისამოსიც, გამოწყალის არ შეადგენს არც ევროპიელი ტანისამოსი. აქ შიძილება რომ თქვენ ევროპიელი ტანისამოსი დასა მსახიობის საქმეა, მან უნდა შეიკეროსო, მაგრამ ეს ბავშური თავის მართლება იქნებოდა, მსახიობთათვის სრულიათ არა სავალდებულო.

აღამიანი მამინ შიძენს რამეს, როდესაც შეძენის შემდგმა ბაქს, ჩვენი მსახიობი ტანთსაცმელზე ვერ იზრუნებს როდესაც ყოველ დღე ყოფნა არ ყოფნახეა ჩაუიქრებელი.

აი ყველა ეს და მრავალი კიდევ სხვა, რომელთა ჩამოთვლა ახლა ზედმეტია, ხელებს უბრაკავს რეისორს, ანაწილებს მის შემოქმედებითი აზროვნებას.

ჩვენ უკვე აღწინშეთ, რომ მეტი დანაშაული ამ ვკვართ ჩვენი თეატრის დაქვეითებაში თეატრალურ კომისიების წევრებს მიუძღვისთ. ამ ბრალდებას ჩვენ გამოვიკვეთ შედგვე წერილში, რომელშიდაც შევხვებით ჩვენი თეატრის მატერიალურად უზრუნველყოფას...

„ოქროს ვერძი“-ს ქრონიკა.

— ახალი მადონა. პეტერბურგში აქამ ჰოვანტრესკის სურათების კოლექციაში აღმოაჩინეს ახალი მადონა რაფაელისა. ხელოვნების შეკვლევანს ათერთოგანი ამ აღმოჩენამ. ფიქრბაქნ რომ ახალი მადონა დარსეულად დაიჭურს აკარგულ ჟიაოგანდს ადვილსო.

ბაღმანტაძე მეტად გრძობაბერი სლავამ უძღვანს „სეკარდმო ნიჭით ცხუელ რუსთაველის სემშობდის“, ვრავლ დასამიქეს განრახვა აქეს შამართოს ნიჭიერ ჰოეტს თხოვით, რომ მან სთარგმნოს გუფუსის ტელახანი.

— მასში 15 წელი შესრულდა მას შემდეგ, რაც ცნობილია რუსი მწერადა ჯ. ანდრეევა სამწერლო ასპირეზზე გამთავდა.

— ბორატუბა და ხელფაქება. ამს წინათ ათრავაში სავსტროლოთ იყვენ მოწვეული ტერთების შეფე კარუზო და გამოჩენილი ბანი ჯადმ დაიდურა. ერთ შტატთან გასტროლოთების მატარებულა გაანურა უჩადების ბრბამ. ბრბოს შეთარუმს ბასნას გასკა ვეკლას ხელეუბა ზეუთი აქწა. დაიწეს ცარცვა. როდესც შეთარუი მუხსლოვდა მომდერათ, მან სრდალიბაბანთ მისცა მათ სლავამ და მამართა კარუზოს;

— უკანდავად შექსესისათვის — თქვა მან — მაქეს ზატევა ტერთთან შეფესთან გერახს კარუზოსთან საუბარის?

— თქვენ არ სცდებით — მთუო კარუზომ.
— მასან შე თქვენ ძლიერ გთხოვთ მამდერთთ არაა „ზაიაცებლან“. მე ამს წინათ ვთავი ნთუ-თარემა და ვერ მოახერხე ბუღეთის შოგან, რომ მომისმისით თქვენ ზაიაცებმა.

— შე შეკანსრულე თქვენს თხოვანს — თქვა კარუზომ — მხოლოდ ერთ შემთხვევაში.

— შე ვეულოთერხე თანხამ ვარ.

— გაუშეთ მატარებულა და ნუ ახლებთ სურავის ხელს.

— შესის.

როდესაც კარუხომ გაათავა არა „ინეცე ზაიგო“ იგი მიუბრუნებ ბრძოლს მეთაურს და გააცნო ადამ დიდურ როტორგ შვეინური ბანი. მეთაურმა სისხლს დათურათს ემდგარ შევისტრეფლას არა... როდესაც თხოვნა შესრულდებოდა, კრისნა აღადებულა მეთაური შეჯანბრულად გამოთხოვა მომდურად, და დსტრეპა მტარებელი. რას არ მოამყნას მოახდარეს...

— დღეს, თბილისში ხალხი კვების ბაღში მახდებს სეირნობას ქართულია შობის წ. გ. გამაგრებული სპოციალისტების სსსრკებდოდ. სეირნობის პროგრამა საინტერესოდ არის შედგენილი.

— თბილისში არსდება ხალხი „თბილისის ქართულია მუსიკალურა საზოგადოება“. საზოგადოების მიზანია შესრულებას როტორგ ქართული აგრეთვე სერითა მუსიკაც. წესდება წარდგებიდა დასმტვიცნებლად.

— დღეს, თბილისში, მძათა სპოციალისტების სახლში სახლში „ზარგულ ქართულ მუშათა მოძრაულ მკვლავლეთა გუნდა“ მახულ კავსამის ლიტბრითად მართავს სახალხო კონცერტს. კონცერტის დაწყებამდე მახულ კავსამი წაივითავს თავის მოხსენიანს „ქართული მუსიკა და მისი განვითარება“.

— ქუთაისის დაისი ხალხგანდ მსახობნი მურუსიძე, სარგლი, გუგუშვილი, და ჟაგელი, ზაფხულის სეზონის სსხან დაბ დახჩხუთში.

— 23 მაისს ზაქარია ფაღალავალია ქართულ კონცერტს მართავს თბილისის ქართულ თეატრში. სხვათა შორის შესრულებულ იქნება ზარგული სერათა და მუსიკა მომქვება, ხ. ფაღალავალის სახლში აღკრადან „საქსალდამ და კოერა“. „საქსალდამის“ რიფს შესრულების ო. სარგალია.

— დღეს და. სამტრედიასში, კვების დარბაზში სახლში იმართებს საღატრატურო განყოფილებათ, რომელშიაც სხვათა შორის მონაწილეობას მადებს ქართული სტეისის მსხიობა გ. ბებანიძე და ახალგაზრდა შოტი გ. ტბაძე.

— შათას, ამ წამრის გამოსვლის საღამოს, ქუთაისის თეატრში გაიმართება კულკვიზაშვილის, გამგეშის „უმაჯესი თარბა შაქროს გასამარდებება. თ. ფაღალავალი იქნება და. კლავიაშვილი ბრალდებულათ და. ჟანელიძე, დამგევი და კრ. ვაგრაძე.

რეკლამები

გაათარადან ა - ვა გვერს:

ამას წინათ დ. ქიათურაში ლექცია წაიკითხა ახალგაზრდა ლექტორმა მიხეილ წულუკიძემ საქართველოს მე XIX საუკუნის ლიტერატურაზე. თუმცა თემა ლექციისა იტლა ყოველ მკოდნე ქართულითსთვის დაძეგლებულია, მაგრამ ქიათურაში, სადაც მხოლოდ მუშა ხალხია, წულუკიძის ლექცია სასურველი გამოდგა.

შინარსიანი ლექცია, ლექტორმა მეტრს ადღეობით წაიკითხა. თითქმის სახსე დარბაზმა ლექტორი ტაშის კვრით დააჯილდოვა.

სტუდენტიან გ - დე აღნიშნავს რა შილდარ შინარსს მ. წულუკიძის ლექციისა, შენიშნავს ლექტორს, ლაპარაკის დროს გულკობას. ამას რეკენზენტი სპოციალისტების ნაყოფობათ დასწრებით სსხის. მიზეზი კი ამ უკანასკნელისა ის ყოფილა, რომ უმეტესობა დ. ზესტაფონის ინტელუგენციისა ახლოვლსოველში ყოფილა მიწვეული დროს სატარებლათ.

ბროლის ღიმილი. ი. გრიშაშვილი.

თბილისი. ფასი 10 კ.

ჩენს ახალგაზრდა მგონებში, ი. გრიშაშვილის საუკეთესო ადგილი უჭირავს. მისი ლექსები ყოველთვის საუცხოვო ფორმაში ჩამოყალიბებული, ახალის და ლამაზის რიგებებით შევსული, ხშირათ გაუგებარი, მაგრამ ყოველთვის სასიამოვნო საკითხავი, დღითი დღე ამკვიდრებენ ახალგაზრდა მგონის სახლს ჩვენს ლიტერატურაში. იმის დიდ პოეტურ ნიჭზე ორი აზრი არ არსებობს. ყველა ულოცავს მას კეთილ მომავალს. დრო გამოშვებით ახალგაზრდა პოეტი სწერს პატარა მინიატიურებს, ურითიზო ლექსებს, როგორც თვით ავტორი უწოდებს მათ.

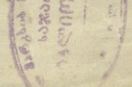
ამ ურითიზო ლექსებში, ი. გრიშაშვილის შემოქმედებითი ნიჭი, ვატილებათ ნაკლებათ მოსჩანს, ვიდრე მის ლირიკულ პოეზიაში. იმ შვიდ მინიატიურში, რომელიც ავტორს პატარა წიგნაკ „ბროლის ღიმილი“ მოუთავსებია, ჩვენ ვერც ერთს ვერ ამოვარჩევთ იმ გვარს, რომ გრიშაშვილის ლექსების შთაბეჭდილებმა მოახდინოს. მხოლოდ ზოგიერთ ადგილებში თუ გავიტიკვებს მინიატიურების ავტორი, მხოლოდ სტრიქონებს შუა თუ დავიანახებთ თავის სიბხლეს და მიმიზიდულობას. რა შშვენიერია მავალითად ეს ადგილი:

— გვიჯოვ ოდესღაც ჩემსა განთქმულ ლექს წყობის ღმერთებს, მე მუხს არაკი ვაპატრევე, რომ შენს წაბლის ფერ თმებში პირსა ჰპანს თავის სხივებს.

ან ეს;

— მე დღეს, შესამდგებელია, ორასი ადამიანი ენახო, შეიძლება გული გაუხსნა კიდევ წუთის გავლენის ქვეშ... მატიკ... მარტო ვარ... მარტო. მაგრამ რამდენიც უნდა ამოვწეროთ კარგი ადგილები, შთაბეჭდილებმა ძველი რჩება. ვინც ადევნებს თვალ ყურს ამ მგონის ნიჭის განვითარებას, მას „ბროლის ღიმილი“ ვერ დაემაყუფოლებს. გრიშაშვილიდან ჩვენ ყოველთვის მეტს მოვილოთ.

რედაქტორ-გამომცემელი ბ. ჯაიანი.

„ოქროს ვერძი“

მისამართი:

Кутаись, Казаковский пер.
„ОКРОСЬ ВЕРДЗИ.“ ჟურნალის დასაცემი ფასი უნდა გამოიგზავნოს კანტორის სახელზე. ტელეგრაფებისათვის: Кутайсь „ВЕРДЗИ“.

ყოველკვირეული ჟურნალი „ოქროს ვერძი“ გამოდის 19 მაისიდან

ჟურნალი ემსახურება ლიტერატურას, ხელოვნებას და კრიტიკას. თანამშრომლებათ მოწვეულნი არიან ყველა ჩვენი გამოჩენილი თანამედროვე მწერლები.

წლიურ ხელის მომწერლებს დაურიგდებათ დამატებით კრებულები ჩვენი ახალგაზდა მგოსნების და ბელეტრისტების ნაწერებიდან შედგენილი.

მიიღება ხელის მოწერა.	1 წ.	6 თ.	3 თ.	1 თ.	საზღვარ გარეთ ერთი-ორათ.
	5 მ.	2 მ.	1 მ.	40 კ.	
		50 კ.	50 კ.	40 კ.	

განცხადებები შერიგებით. ცალკე № ყველგან 10 კ.

რედაქტორ-გამომცემელი ბ. ჯიანი.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე
წელიწადი მეორე

1913

იმაერთი

გაზეთის ფასი:

- ერთი წლით . . . 7 მანეთი.
- ნახევარი წლით . . . 4 მანეთი,
- ერთი თვით . . . 4 ანაზი.
- და ცალკე ნომერის . . . 1 შურტი,

სამგლოვიანო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამ მანეთად.
განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით პუყარი ღირს 3 შურთა მეთხუთხე—ორ შურთა, მიგნით გვერდზე პირაგონით. შრომის
 შეძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.
 გაზეთის დასაკეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოდ
 ამ მისამართით უნდა გამოგზავნოს: **Кутайск. редакция газеты**

И М Е Р Е Т И“ **Василию М. Челидзе.**

სხვადასხვათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

გამართული ხელისმოწერა 1913 წლის ყოველდღიურ საპოლიტიკო და სალიტერატურა
 გაზეთ **„სახელმწიფო გაზეთი“** წელიწადი მეორეზე.
 1913 წელს გაზეთი გამოვა იმავე პირობებით, როგორც აქამდის გამოდიოდა. გაზეთს 1913 წელსაც ექნება **სურათებიანი დამატება.**

პრეპიათი წალენიხელის მოწერა 1913 წელს განსაკუთრებულად **მიიღებენ**
 (კ ვ ი რ ა თ ა ი თ)

მ რ ვ ი ბ ნ ს

- 1) უცხოეთის მწერლები. ზომით არა ნაკლები 400 გვ. დაურთდება იანუარის დასასრულს.
- 2) ქართველი მწერლები. ზომით არა ნაკლებ 500 გვ. დაურთდება კვინისთვეში.

გაზეთის ფასი: რთგორც თბილისში ისე, მის გარეთ ღირს წელიწადში ისევე 8 მანეთი და 10 შ. ერთა თვით 15 შურთა.

გაზეთის ფასი თბილისში და მის გარეთ წლ. 6 შ. 10 შ. 11 თ. 8 მან., 10 თ. 7 შ., 10 შ. 9 თ. 6 მან. 5 შ., 8 თ. 6 მან., 7 თ. 5 შ., 5 თ. 3 მ. 5 შ., 4 თ. 3 შ., 3 თ. 2 შ. 5 შ., 2 თ. 1 შ. 10 შ. 1 თ. 15 შ. საზღვარგარეთ: წლ. 11 შ. 10 შ. 11 თ. 10 შ. 15 შ., 10 თ. 10 შ., 9 თ. 9 შ., 8 თ. 8 შ., 7 შ., 6 თ. 6 შ., 5 თ. 5., 4 თ. 4 შ., 3 თ. 3 შ., 2 თ. 2. შ., 1 თ. 1 შ., ცალკე ნომერი ყველგან შურთით; დამატებანი ნუგური ზღვირ ვაპ. ადრესის გამოისპ-ელელი ფასი ქალაქიდან ქალაქ გარეთ, ან ქალაქ გარეთისა ისევე ქალაქ გარეთისაზე 2 კაპ. დანარ-კენ შემთხვევაში ადრესის გამოისკვლა უფასოა.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება შიშობოდ თვის 1 რისკიდან. შიშობოდ სრული თვეებით.
ხელისმოწერა გამართულია. 1) „სახელმწიფო გაზეთი“-ს კანტორაში (სასახლის ქუჩა, სარა-ჯიშვილის სახლი, შესავალი ეზოდან); **ორბილიც** ღიაა, დღის 9 ს. საღ. 8 ს-ლი უკვე მისი დღის 11 ს-დან 8 ს. 2) ქ. შორის წყნა კითხ. გააგონებულ. სახლგ. შთავარ განგეობის წიგნის მაღაზიაში: სასახლის ქ. თავდა-ბუნაურთა ქარვასლა; დამტით: **Тифлиск, Груз. 143. „Сахалго газети“**
 იოჩ. აჩ. 190.